

Brusel 25. června 2020
(OR. en, de)

9133/20

ENER 217

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	25. června 2020
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8382/2/20 REV 2
Předmět:	ZÁVĚRY o reakci na pandemii COVID-19 v odvětví energetiky EU – cesta k oživení – závěry Rady (25. června 2020)

V příloze delegace naleznou závěry Rady o reakci na pandemii COVID-19 v odvětví energetiky EU – cesta k oživení, jež Rada Evropské unie schválila písemným postupem dne 25. června 2020.

V příloze I je pak uvedeno prohlášení Malty a prohlášení Německa, Belgie, Maďarska a České republiky.

ZÁVĚRY RADY

o reakci na pandemii COVID-19 v odvětví energetiky EU

– cesta k oživení

1. BEROUC NA VĚDOMÍ, že členové Evropské rady se během videokonference konané dne 23. dubna 2020¹ dohodli, že budou pracovat na vytvoření zvláštního fondu na podporu oživení určeného specificky k řešení krize COVID-19 a zaměřeného na nejvíce zasažené sektory a zeměpisné části Evropy.
2. PŘIPOMÍNÁJÍC závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019², pokud jde o cíl dosáhnout v souladu s Pařížskou dohodou do roku 2050 klimaticky neutrální EU.
3. PŘIPOMÍNÁJÍC závěry Rady o budoucnosti energetických systémů v energetické unii, které zajistí transformaci energetiky a dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 i v dalším období³.
4. BEROUC NA VĚDOMÍ Závěry Rady o diplomatické činnosti v oblasti klimatu⁴.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2020/04/23/conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-with-members-of-the-european-council-on-23-april-2020/>

² Dokument EUCO 29/19.

³ Dokument ST 10592/19.

⁴ Dokument ST 5033/20.

5. BEROUC NA VĚDOMÍ sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané „Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“⁵.
6. PŘIPOMÍNÁJÍC sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“⁶ a ze dne 14. ledna 2020 nazvané „Investiční plán pro udržitelnou Evropu Investiční plán Zelené dohody pro Evropy“⁷,

RADA EVROPSKÉ UNIE:

7. chce v první řadě VYJÁDŘIT PODĚKOVÁNÍ lidem pracujícím v odvětví energetiky za jejich profesionální a efektivní nasazení s cílem zajistit nepřetržitý provoz evropské energetické soustavy v průběhu pandemie COVID-19.

Připravenost

8. VÍTÁ odolnost evropské energetické soustavy, díky níž nedošlo k žádnému přerušení dodávek, a ZDŮRAZŇUJE, že za tuto odolnost vděčíme důkladným opatřením v oblasti připravenosti, a JE SI VĚDOMA také přínosu, který pro tuto odolnost představuje vnitřní trh s energií; nicméně KONSTATUJE, že je třeba zachovat ostražitost s cílem zajistit stabilní spolehlivost energetických soustav i v případě déle trvající krize.
9. PŘIPOMÍNÁ význam energetické bezpečnosti pro fungování základních služeb a společnosti obecně a ZDŮRAZŇUJE, že na posilování energetické bezpečnosti EU je třeba neustále pracovat.

⁵ Dokument COM(2020) 456 final.

⁶ COM(2019) 640 final

⁷ Dokument COM(2020) 21 final.

10. ZDŮRAŽŇUJE, že je třeba, aby EU nadále usilovala o zvýšení jaderné bezpečnosti a zpřísnění norem v oblasti životního prostředí v sousedících třetích zemích.
11. POUKAZUJE na skutečnost, že pro zachování a provoz kritických energetických infrastruktur, výstavbu energetických projektů a zachování odolnosti energetické soustavy je nezbytné zajistit trvalou přeshraniční mobilitu klíčových pracovníků v odvětví energetiky a spolehlivě fungující dodavatelské řetězce v oblasti vybavení.
12. ZDŮRAŽŇUJE, že pro zajištění nepřetržitého chodu jednotlivých provozů, ale také v zájmu ochrany zdraví a bezpečnosti všech občanů je důležité zajistit výměnu informací a sdílení poznatků. V této souvislosti VÍTÁ nejnovější úsilí o koordinaci vyvíjené v rámci koordinačních skupin pro otázky elektrické energie, zemního plynu a ropy, jakož i Skupiny evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG). BERE NA VĚDOMÍ účinnost těchto koordinačních orgánů a VYBÍZÍ k dalšímu sdílení zjištěných osvědčených postupů.

Cesta k oživení

13. **POUKAZUJE** na zásadní úlohu energetických odvětví z hlediska hospodářského oživení EU. Nezbytná transformace hospodářství se zaměřením na udržitelný růst a klimatickou neutralitu, opírající se o Zelenou dohodu pro Evropu, je vynikající příležitostí ke stimulaci hospodářství členských států a postupnému omezení spotřeby fosilních paliv, jakož i k dalšímu prosazování vedoucího postavení Evropy a nákladově efektivnímu vývoji a zavádění bezpečných a udržitelných nízkouhlíkových technologií, při současném respektování práva členských států zvolit si svoji skladbu zdrojů energie a příslušné technologie. **KONSTATUJE**, že evropské hospodářství musí být ekologičtější, oběhovější a digitálnější a zároveň si zachovat globální konkurenceschopnost.
14. **ZDŮRAŽŇUJE**, že pro urychlení hospodářského oživení je důležité upřednostnit energetickou účinnost.
15. **BERE NA VĚDOMÍ** probíhající úsilí o hospodářské oživení na evropské i vnitrostátní úrovni a nutnost iniciativ na podporu kvalitního plánu oživení, který povede k cenově dostupné, bezpečné, konkurenceschopné, zabezpečené a udržitelné energetické soustavě.
16. **POVAŽUJE** za důležité zefektivnit pravidla státní podpory na ochranu životního prostředí a energetiku s cílem usnadnit podporu pro investice potřebné k transformaci energetiky.

17. BERE NA VĚDOMÍ, že odvětví energetiky bude vyžadovat investice, zejména v oblasti energetické účinnosti (včetně renovace budov a systémů vytápění a chlazení), energie z obnovitelných zdrojů (včetně mořských), integrace energetických soustav, skladování energie, elektrifikace, přeshraničních propojení a digitalizace, ale také na dokončení klíčových projektů v oblasti energetické infrastruktury, s jejichž pomocí by EU měla naplnit cíle svých politik v oblasti energetiky a klimatu.
18. POUKAZUJE na prvořadou úlohu integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu z hlediska hospodářského oživení a prioritizace budoucích investic potřebných pro dosažení cíle v oblasti klimatické neutrality. KONSTATUJE, že je také zapotřebí dále motivovat k dalším investicím v oblasti dekarbonizace a zajistit pro ně rovné podmínky, mimo jiné i prostřednictvím trvalého fungování a zlepšení trhu EU s uhlíkem a navržením nějakého mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, a to způsobem slučitelným s pravidly WTO.
19. VYZÝVÁ Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy pokračovala v přípravě iniciativ plánovaných v rámci Zelené dohody pro Evropu a jejího investičního plánu, jako jsou „renovační vlna“, strategie EU týkající se integrace energetických soustav, strategie pro energii z obnovitelných mořských zdrojů, přezkum nařízení o hlavních směrech pro transevropskou energetickou síť („TEN-E“) a mechanismus pro financování energie z obnovitelných zdrojů.

20. UZNÁVÁ, že zejména „renovační vlna“ může významným způsobem přispět k hospodářskému oživení, a UZNÁVÁ potenciál renovací budov z hlediska energetické účinnosti a zavádění lokálních obnovitelných zdrojů. KONSTATUJE, že je třeba koordinovat opatření členských států a sdílet osvědčené postupy v zájmu urychlení energetických renovací a vývoje příslušných technologií, ale také pokud jde o zlepšení přístupu k financování na místní úrovni a získání většího počtu kvalifikované pracovní síly s ohledem na nárůst poptávky v oblasti renovací. VYZÝVÁ Komisi, aby k „renovační vlně“ přistupovala komplexně, a podněcovala tak nejen k renovacím, ale i k digitalizaci a ke zdokonalování soustav dálkového vytápění a chlazení.
21. BERE NA VĚDOMÍ nutnost vhodných pobídek v oblasti energetických renovací budov a ZDŮRAŽŇUJE, že je důležité podporovat a aktivovat občany a místní komunity a věnovat soustavnou pozornost cenově dostupné a spravedlivé transformaci a nutnosti poskytovat podporu podnikům a regionům, ale zabývat se i otázkou energetické chudoby prostřednictvím ochrany zranitelných spotřebitelů.
22. OCEŇUJE význam strategie EU pro integraci energetických soustav, která má být ústředním prvkem hospodářského oživení Evropy a jejímž cílem je posílit nezbytné vazby mezi jednotlivými odvětvími energetické soustavy EU. Stane se tak udržitelnou a nákladově efektivní cestou k dekarbonizaci, neboť posílí postavení spotřebitelů v EU a podpoří je v aktivní účasti na trhu s energií a ve snižování spotřeby energie. Prioritou této strategie by měla být energetická účinnost a zvýšení elektrifikace tam, kde je to technicky proveditelné a nákladově efektivní. Kromě toho by mohla podpořit vedoucí postavení EU v oblasti inovací a rozvoje nových obchodních modelů, ale i nových technologií a nosičů energie, například vodíku. VYZÝVÁ Komisi, aby předložila akční plán a postup ohledně vodíku, s důrazem na obnovitelný vodík a na jeho přínos k transformaci energetiky.

23. POUKAZUJE na skutečnost, že strategický přístup k energii z obnovitelných mořských zdrojů by mohl stimulovat investice v tomto odvětví, jež mají nesmírný potenciál z hlediska udržitelného a inkluzivního růstu a tvorby pracovních míst. Strategie pro energii z obnovitelných mořských zdrojů by se měla zabývat příležitostmi a výzvami, rozvojem energetických soustav a trhů, řízením námořního prostoru a jeho zdrojů, jakož i aspekty průmyslové politiky, evropské soudržnosti a oběhového hospodářství, a poskytnout tak základ pro podpůrný rámec EU pro energii z obnovitelných mořských zdrojů.
24. UZNÁVÁ, že pro hospodářské oživení, konkurenceschopnost a dekarbonizaci mají význam inovativní technologie.
25. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité zachovávat a zdokonalovat hodnotové řetězce v EU, mimo jiné i u obnovitelných zdrojů.
26. S ohledem na probíhající přezkum pracovního programu na rok 2020 v důsledku pandemie COVID-19 Komisi VYBÍZÍ, aby svůj ambiciózní harmonogram v souvislosti s výše uvedenými iniciativami dodržela.
-

PROHLÁŠENÍ MALTY

Malta se závěry Rady celkově vzato souhlasí. Úsilí věnovanému zajištění transformace energetiky a dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 i v dalším období přikládáme velký význam. Nicméně rovněž bychom chtěli předložit prohlášení týkající se mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, které jsme rozeslali již před dnešním zasedáním. Malta zdůrazňuje, že je třeba provést hodnocení dopadu, v jehož rámci by měl být podroben analýze rovněž hospodářský a sociální dopad budoucího nástroje, zejména pak dopad na okrajové ekonomiky členských států EU včetně ostrovů, které jsou do značné míry závislé na dovozu. Budoucí nástroj by se měl zaměřovat na rozdíly v ekonomické struktuře členských států a brát zřetel na důsledky konkurenceschopnosti každého z nich, přičemž by měl současně zamezovat nepřiměřenému nárůstu životních nákladů občanů vznikajícímu na základě zeměpisné polohy. Řešení zajištěné tímto způsobem by bylo spravedlivější.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ NĚMECKA, BELGIE, MAĎARSKA A ČESKÉ REPUBLIKY

Společné prohlášení Německa, Belgie, Maďarska a České republiky

Výše uvedené členské státy interpretují druhou polovinu bodu 18 těchto závěrů Rady pro energetiku ve smyslu závěrů Evropské rady z prosince roku 2019. V bodě 7 prosincových závěrů se uvádí, že je třeba vypracovat účinná opatření řešící únik uhlíku způsobem, který bude slučitelný s pravidly Světové obchodní organizace (WTO). Zároveň v témže bodě Evropská rada bere na vědomí záměr Komise navrhnout a zavést mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, který se bude vztahovat na odvětví s vysokou uhlíkovou náročností. Výše uvedené členské státy jsou přesvědčeny, že je nutno nejprve provést komplexní posouzení dopadu a přezkoumat veškeré možnosti a alternativy, aniž by byly předjímány výsledky. Výše uvedené členské státy mají za to, že se mezi členskými státy musí uskutečnit výměna názorů ohledně veškerých mechanismů na ochranu před únikem uhlíku, jež přicházejí v úvahu, aby bylo možno vyjasnit různé dosud nedořešené otázky týkající se například slučitelnosti s pravidly WTO nebo proveditelnosti z administrativního hlediska. Příslušnými předpisy by mělo být pro evropské hospodářství zajištěno vytvoření rovných podmínek v situaci, kdy ve světě v otázkách klimatu dosud přetrvávají různé úrovně politických ambicí.
